

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 ได้กำหนดว่ารัฐจะต้องให้ความสำคัญแก่อิสระแก้อำนาจตามหลักแห่งการปกครองตนเองตามเจตนารมณ์ของประชาชนในท้องถิ่นและส่งเสริมให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นหน่วยงานหลักในการจัดทำบริการสาธารณะ และมีส่วนร่วมในการตัดสินใจแก้ไขปัญหาในพื้นที่ โดยให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีอำนาจหน้าที่ โดยทั่วไปในการดูแลและจัดทำบริการสาธารณะเพื่อประโยชน์ของประชาชนในท้องถิ่น นอกจากนี้้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นย่อมมีอิสระในการกำหนดนโยบาย การปกครอง การบริหาร การบริหารงานบุคคล การเงินและการคลัง และมีอำนาจหน้าที่ของตนเอง โดยเฉพาะ โดยคำนึงถึงความสอดคล้องกับการพัฒนาของจังหวัดและประเทศเป็นส่วนรวม ฉะนั้น ้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นย่อมได้รับการส่งเสริมและสนับสนุนให้มีความเข้มแข็งในการบริหารงานได้โดยอิสระและตอบสนองต่อความต้องการของประชาชนในท้องถิ่นได้อย่างมีประสิทธิภาพ สามารถพัฒนาระบบการคลังท้องถิ่นให้จัดบริการสาธารณะได้โดยครบถ้วนตามอำนาจหน้าที่ เพื่อให้เกิดความคุ้มค่าเป็นประโยชน์และให้บริการประชาชนอย่างทั่วถึง (รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย, 2550 : 112-113)

องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น มี 5 รูปแบบ คือ องค์การบริหารส่วนจังหวัด เทศบาล องค์การบริหารส่วนตำบล กรุงเทพมหานครและเมืองพัทยา ซึ่งองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีการบริหารงานโดยยึดหลักการกระจายอำนาจ โดยจะเปิดโอกาสให้ประชาชนในเขตท้องถิ่นนั้นๆ เลือกผู้แทนของตนเข้าไปทำหน้าที่เป็นสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น มีการบริหารจัดการได้อย่างเป็นอิสระ ซึ่งหมายถึง ความอิสระในการกำหนดนโยบายที่เกี่ยวข้องกับการปกครองท้องถิ่นของตน ความอิสระในการบริหารงานบุคคล และความอิสระด้านการเงินและการคลัง (นันทวัฒน์ บรมานันท์ และแก้วคำ ไกรสรพงษ์, 2544 : 18-20) ซึ่งการกำกับดูแลองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ต้องทำเท่าที่จำเป็นตามที่กฎหมายบัญญัติ แต่ต้องเป็นไปเพื่อการคุ้มครองประโยชน์ของประชาชนในท้องถิ่นหรือประโยชน์ของประเทศเป็นส่วนรวม โดยไม่ให้กระทบถึงสาระสำคัญแห่งหลักการปกครองตนเอง

องค์การบริหารส่วนตำบล ถือได้ว่าเป็นองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีขนาดเล็กที่สุด ซึ่งมีฐานะเป็นนิติบุคคลและเป็นราชการส่วนท้องถิ่น จัดตั้งขึ้นตามพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. 2537 เป็นกฎหมายที่ใช้จัดระเบียบการบริหารงานในตำแหน่งแทนประกาศคณะปฏิวัติ ฉบับที่ 326 ลงวันที่ 13 ธันวาคม 2515 นับตั้งแต่พระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. 2537 มีผลบังคับใช้เมื่อวันที่ 2 มีนาคม พ.ศ. 2538 โดยให้มีการยกฐานะสภาตำบลที่มีรายได้ไม่รวมเงินอุดหนุนในปีงบประมาณที่ล่วงมาติดต่อกัน 3 ปี เฉลี่ยไม่ต่ำกว่าปีละ 150,000 บาท (ไร่ 170) และต่อมาได้มีการแก้ไขปรับปรุงพระราชบัญญัตินี้มาจนถึง ฉบับที่ 5 พ.ศ. 2546 องค์การบริหารส่วนตำบลถือได้ว่าเป็นความคาดหวังที่จะเป็นหน่วยงานที่จะสามารถพัฒนาท้องถิ่น เนื่องจากเป็นหน่วยงานที่อยู่ใกล้ชิดกับประชาชนมากที่สุด จึงน่าจะทราบปัญหาและความต้องการของประชาชน สามารถแก้ไขปัญหาและตอบสนองความต้องการของประชาชนภายใต้อำนาจหน้าที่ โดยอำนาจหน้าที่ตามพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. 2537 และแก้ไขเพิ่มเติมจนถึง ฉบับที่ 5 พ.ศ. 2546 ได้กำหนดหน้าที่ต้องทำในเขตองค์การบริหารส่วนตำบล คือ จัดให้มีและบำรุงรักษาทางน้ำและทางบก จัดให้มีการรักษาความสะอาดของถนน ทางน้ำ ทางเดิน และที่สาธารณะ รวมทั้งกำจัดมูลฝอยและสิ่งปฏิกูล ป้องกันโรคและระงับโรคติดต่อ ป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย ส่งเสริมการศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ส่งเสริมการพัฒนาสตรี เด็ก เยาวชน ผู้สูงอายุ และผู้พิการ คุ้มครอง ดูแล บำรุงรักษาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม บำรุงรักษาศิลปะจารีตประเพณี ภูมิปัญญาท้องถิ่น และวัฒนธรรมอันดีงามของท้องถิ่น และปฏิบัติหน้าที่อื่นตามที่ทางราชการมอบหมาย

องค์การบริหารส่วนตำบลยางน้อย อำเภอโกสุมพิสัย จังหวัดมหาสารคาม เป็นหน่วยงานบริหารราชการส่วนท้องถิ่นที่เกิดขึ้นตามพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. 2537 ตามประกาศกระทรวงมหาดไทย และได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษา ฉบับประกาศทั่วไป เล่ม 113 ตอนพิเศษ 52 ลงวันที่ 25 ธันวาคม 2539 โดยบังคับใช้ตั้งแต่วันที่ 23 กุมภาพันธ์ 2540 เป็นต้นมา (ตำบลยางน้อย. 2540 : 1) ซึ่งถือได้ว่าเป็นองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นแห่งหนึ่งที่เกิดขึ้นตามหลักการกระจายอำนาจ มีความเป็นอิสระในการบริหารจัดการภายใต้กรอบกฎหมาย และถือได้ว่าจะเป็นหน่วยงานหลักที่จะพัฒนาท้องถิ่นในทุกๆ ด้าน องค์การบริหารส่วนตำบลยางน้อยมีหน่วยงานให้บริการแก่ประชาชน โดยแบ่งส่วนราชการเป็น 7 ส่วน ได้แก่ สำนักปลัด ส่วนการคลัง ส่วนโยธา

ส่วนการศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ส่วนสวัสดิการสังคม ส่วนสาธารณสุขและ
สิ่งแวดล้อม และส่วนส่งเสริมการเกษตร การดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบล
ข้างน้อย ได้เปิดโอกาสให้ประชาชนในท้องถิ่นเข้ามามีส่วนร่วมในการกำหนดทิศทางการ
ดำเนินงาน โดยการจัดเวทีประชาคม เพื่อรับทราบปัญหาและความต้องการจากประชาชนใน
ท้องถิ่น และร่วมกันจัดทำแผนพัฒนาขององค์การบริหารส่วนตำบลตามยุทธศาสตร์การพัฒนา
ด้านต่างๆ และการดำเนินงานมีความสอดคล้องกับนโยบายของรัฐในภาพรวม ซึ่งในการที่จะ
จัดทำงบประมาณในการพัฒนาท้องถิ่นเพื่อให้ครอบคลุมทุกภารกิจ ภายใต้งบประมาณที่มี
อย่างจำกัด จึงเป็นสิ่งที่ส่งผลเกี่ยวกับการดำเนินงานเป็นอย่างมาก

ซึ่งการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลข้างน้อยในปีงบประมาณ 2551 มี
การดำเนินงานเรียงลำดับจากการจัดสรรงบประมาณมากไปน้อย คือ ด้านโครงสร้างพื้นฐาน
จำนวน 6,201,496 บาท คิดเป็น ร้อยละ 48.78 ด้านการศึกษา จำนวน 1,139,859 บาท คิดเป็น
ร้อยละ 8.97 ด้านสาธารณสุข จำนวน 227,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 1.79 ด้านป้องกันและ
บรรเทาสาธารณภัย จำนวน 493,840 บาท คิดเป็นร้อยละ 3.88 ด้านการพัฒนาเด็ก สตรี
เยาวชน ผู้สูงอายุและผู้พิการ จำนวน 4,605,533 บาท คิดเป็นร้อยละ 36.22 ด้านการอนุรักษ์
ฟื้นฟูธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม จำนวน 40,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 0.31 และด้าน
การอนุรักษ์ศิลปะ จารีตประเพณีและภูมิปัญญาท้องถิ่น จำนวน 6,435 บาท คิดเป็น
ร้อยละ 0.05 (รายงานผลการปฏิบัติงานประจำปี 2551. 2551 : 18) และการดำเนินงานของ
องค์การบริหารส่วนตำบลข้างน้อยในปีงบประมาณ 2552 มีการดำเนินงานเรียงลำดับจากการ
จัดสรรงบประมาณมากไปน้อย คือ ด้านโครงสร้างพื้นฐาน จำนวน 2,775,282 บาท คิดเป็น
ร้อยละ 30.34 ด้านการศึกษา จำนวน 1,043,335 บาท คิดเป็นร้อยละ 11.39 ด้านสาธารณสุข
จำนวน 170,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 1.86 ด้านป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย จำนวน
199,104 บาท คิดเป็นร้อยละ 2.17 ด้านการพัฒนาเด็ก สตรี เยาวชน ผู้สูงอายุและผู้พิการ
จำนวน 4,967,960 บาท คิดเป็นร้อยละ 54.2 ด้านการอนุรักษ์ฟื้นฟูธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
จำนวน 3,220 บาท คิดเป็นร้อยละ 0.04 (รายงานผลการปฏิบัติงานประจำปี 2552. 2552 : 20)
จะเห็นได้ว่า การดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลข้างน้อยจะเน้นในด้าน โครงสร้าง
พื้นฐาน และในการด้านการพัฒนาเด็ก สตรี เยาวชน ผู้สูงอายุและผู้พิการ แต่ในด้านอื่นๆยัง
พบว่ามี การดำเนินงานน้อย โดยเฉพาะอย่างยิ่งในด้านการอนุรักษ์ฟื้นฟูธรรมชาติและ
สิ่งแวดล้อมและด้านการอนุรักษ์ศิลปะ จารีตประเพณีและภูมิปัญญาท้องถิ่น ซึ่งนับว่าเป็น
ปัญหาสำคัญที่ควรจะมีการปลูกจิตสำนึกในด้านการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและ

อำนาจหน้าที่ หมายถึง อำนาจหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนตำบลตาม พระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ.2537 (และที่แก้ไขเพิ่มเติม จนถึงฉบับที่ 5 พ.ศ. 2546) มาตรา 67 หน้าที่ที่องค์การบริหารส่วนตำบลต้องทำ

การดำเนินงาน หมายถึง การดำเนินงานในการพัฒนาท้องถิ่นภายใต้กรอบ กฎหมายขององค์การบริหารส่วนตำบลอย่างน้อย อำเภอโกสุมพิสัย จังหวัดมหาสารคาม

การดำเนินงานตามอำนาจหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนตำบล หมายถึง การ ดำเนินงานตามอำนาจหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนตำบลอย่างน้อย อำเภอโกสุมพิสัย จังหวัดมหาสารคาม แบ่งออกเป็น 8 ด้าน ได้แก่

1. ด้านจัดให้มีและบำรุงรักษาทางน้ำและทางบก หมายถึง การที่องค์การ บริหารส่วนตำบล จัดให้มีเส้นทางคมนาคมที่สะดวกและพัฒนาด้านสาธารณูปโภค เช่น การ ก่อสร้างถนนคสล. การปรับปรุงถนนลูกรัง การปรับปรุงถนนดิน การก่อสร้าง/ซ่อมแซมราง ระบายน้ำ การขยายเขตประปา การติดตั้งไฟฟ้าแสงสว่าง การขยายเขตด้านการสื่อสาร โทรคมนาคม เป็นต้น

2. ด้านรักษาความสะอาดของถนน ทางน้ำ ทางเดิน และที่สาธารณะ รวมทั้งการจัดขยะมูลฝอยและสิ่งปฏิกูล หมายถึง การที่องค์การบริหารส่วนตำบลจัดให้มี การทำความสะอาดในที่สาธารณะ จัดให้มีภาชนะรองรับขยะสำหรับประชาชนอย่างเพียงพอ มีการจัดกิจกรรมเพื่อรณรงค์ทำความสะอาดเป็นประจำ

3. ด้านป้องกันและระงับโรคติดต่อ หมายถึง การที่องค์การบริหารส่วน ตำบลมีกิจกรรมควบคุมและป้องกันโรคติดต่อ เช่น การกำจัดลูกน้ำยุงลายไม่ให้เกิดการแพร่ ระบาดของโรคไข้เลือดออก การอบรมให้ความรู้แก่ประชาชนในการป้องกันโรคติดต่อและ ไม่ติดต่อ สนับสนุนและร่วมมือกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

4. ด้านป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย หมายถึง การที่องค์การบริหารส่วน ตำบลจัดให้มีเครื่องมือ วัสดุและอุปกรณ์ที่ใช้ในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย เช่น ถังดับเพลิง การป้องกันและช่วยเหลือผู้ประสบภัยจากปัญหาภัยธรรมชาติ มีการจัดตั้งหน่วยกู้ ชีพกู้ภัย รวมถึงมีการฝึกอบรมอาสาสมัครป้องกันภัย

5. ด้านส่งเสริมการศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม หมายถึง การที่องค์การ บริหารส่วนตำบลสนับสนุนทุนการศึกษา การจัดทัศนศึกษาดูงานนอกสถานที่ ส่งเสริม พัฒนาศูนย์เด็กเล็กในตำบล สนับสนุนกิจกรรมโรงเรียนในเขตตำบล จัดหาอาหารเสริม(นม)

สำหรับนักเรียนก่อนเกณฑ์ จัดหาอาหารเสริม(นม) สำหรับนักเรียนในเขตตำบล บำรุงศาสนา และส่งเสริมวัฒนธรรม ส่งเสริมการจัดเวทีประชาคม เช่น การจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น

6. ด้านส่งเสริมการพัฒนาสตรี เด็ก เยาวชน ผู้สูงอายุและผู้พิการ หมายถึง การที่องค์การบริหารส่วนตำบลสนับสนุนกิจกรรมของกลุ่มสตรีและเยาวชน เช่น การส่งเสริมกลุ่มอาชีพและสินค้า OTOP การสนับสนุนการแข่งขันกีฬาเยาวชน การสงเคราะห์ผู้สูงอายุ ผู้พิการ และผู้ด้อยโอกาส

7. ด้านคุ้มครอง ดูแลและบำรุงรักษาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม หมายถึง การที่องค์การบริหารส่วนตำบลจัดกิจกรรมส่งเสริมการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ เช่น การปลูกป่า การพัฒนาแหล่งน้ำสาธารณะ

8. ด้านบำรุงรักษาศิลปะ จารีตประเพณี ภูมิปัญญาท้องถิ่นและวัฒนธรรม อันดี หมายถึง การที่องค์การบริหารส่วนตำบลมีการจัดกิจกรรมที่ส่งเสริมและบำรุงรักษา ศิลปะจารีตประเพณี ส่งเสริมภูมิปัญญาท้องถิ่น อนุรักษ์จารีตประเพณี เช่น ประเพณีการรดน้ำคำหัวผู้สูงอายุ

องค์การบริหารส่วนตำบล หมายถึง องค์การบริหารส่วนตำบลขนาดเล็ก อำเภอ โกลสุมพิสัย จังหวัดมหาสารคาม มีฐานะเป็นนิติบุคคลและเป็นหน่วยราชการส่วนท้องถิ่น จัดตั้งตามพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. 2537 มีอำนาจหน้าที่ ในการพัฒนาตำบล ทั้งในด้านเศรษฐกิจ สังคมและการเมืองการปกครอง และวัฒนธรรม จัดระบบบริการสาธารณะ เพื่อประโยชน์ของประชาชนในท้องถิ่น

ประโยชน์การศึกษา

1. ทำให้ทราบถึงระดับความคิดเห็นของประชาชนเกี่ยวกับการดำเนินงานตาม อำนาจหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนตำบลขนาดเล็ก อำเภอ โกลสุมพิสัย จังหวัดมหาสารคาม เพื่อใช้เป็นข้อมูลในการวางแผนการพัฒนาการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบล ยางน้อย

2. ทำให้ทราบถึงข้อเสนอแนะของประชาชนเกี่ยวกับการดำเนินงานของ องค์การบริหารส่วนตำบลขนาดเล็ก เพื่อนำไปใช้เป็นข้อเสนอแนะในการปรับปรุงวางแผนใน การดำเนินงานตามอำนาจหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนตำบลขนาดเล็กต่อไปในอนาคต